

Darlingtonia californica – kobřilka (Cobra Lily)

Přesvědčivě pěstoval Radek Kastner

[13.11.2008]

Aktualizováno [13.11.2008]

Stewart McPherson

Po světě je rozptýleno sedm rodů masožravých rostlin s pastmi typu lájka, z nichž nejvíce neobvyklá je rod Darlingtonia, která obsahuje jediný druh a to Darlingtonia californica, je vytvářena neobvykle tvarovanými dutými listy, které připomínají kobru, vzpármenou a připravenou zaútočit. Je to podivná tvar listů D. californica, která rostlině vyslouží název – kobřilka (Cobra Lily), a povstá jedním z nejbizarnějších masožravých rostlin.

Unikátní tvarované listy Darlingtonia californica

Foto © Stewart McPherson

```

ont-face
{font-family:"Cambria Math";
panose-1:2 4 5 3 5 4 6 3 2 4;
mso-font-charset:1;
mso-generic-font-family:roman;
mso-font-format:other;
mso-font-pitch:variable;
mso-font-signature:0 0 0 0 0 0;}
/* Style Definitions */
p.MsoNormal, li.MsoNormal, div.MsoNormal
{mso-style-unhide:no;
mso-style-qformat:yes;
mso-style-parent:"";
margin:0cm;
margin-bottom:.0001pt;
mso-pagination:widow-orphan;
font-size:12.0pt;
font-family:"Times New Roman","serif";
mso-fareast-font-family:"Times New Roman";}
.MsoChpDefault
{mso-style-type:export-only;
mso-default-props:yes;
font-size:10.0pt;
mso-ansi-font-size:10.0pt;
mso-bidi-font-size:10.0pt;}
@page Section1
{size:612.0pt 792.0pt;
margin:70.85pt 70.85pt 70.85pt 70.85pt;

```

```

mso-header-margin:35.4pt;
mso-footer-margin:35.4pt;
mso-paper-source:0;}
div.Section1
{page:Section1;}
-->

```

D. californica se vyskytuje pouze na západním pobřeží USA, v rozptýlených populacích roztroušených po Oregonu a severozápadní Kalifornii. Tato rostlina byla původně objevena v roce 1841 na severozápadě Mount Shasta, americkým botanikem J. D. Brackenridgem. Brackenridge zrovna podnikal expedici do vzdáleného západního pohraničí a D. californica našel náhodou. Rod Darlingtonia byl formálně popsán botanikem Johnem Torreyem v r. 1853 a pojmenován na počest jeho přítel Dr. Williama Darlingtona, fyzika a politika 19. století z Birminghamu v Pensylvánii.

D. californica rostoucí v divočině státu Oregon

Foto © Stewart McPherson

D. californica produkuje dva typy listů, mladé, nedospělé rostliny tvoří jednoduché, trubkovité listy, které jsou do 5cm vysoké. Olistění je červeně-zelené a připomíná listy bílé zcelem buzných amerických rodů masožravých rostlin, rodů Heliamphora a Sarracenia. Když ale rostliny D. californica vyspějí, tvar listů se dramaticky mění a je naprosto unikátní. Listy dospělých rostlin jsou zelené, nebo načervenalé, 20-28 cm vysoké a skládají se z vzpřímených, dutých, žilnatých, končí cívou zhruba oválnou, baňatou, klenutou strukturou, která se dopředu prodloužuje. Na spodní straně prodlouženého štítku kopule je 10-20mm široký otvor, umístěný půl metru za dlouhými, špičatými červenými vlasy ve tvaru rybího ocasu. Povrch kopule horního štítku dutých žilnatých je lemován malými, nepravidelnými, průsvitnými okénky (fenestrace). Malý otvor na spodní straně kopule je jediným vstupem dovnitř dutého listu. Obvod vstupního otvoru vyčnívá dovnitř kopule a je ohrnutý, takže tvoří jakýsi dovnitř směřující lem, podobný vstupu do kořepě na chytání raků. Na zadní stranu vlasy ve tvaru rybího ocasu a okolo vstupního otvoru je hojně vyloučováno nektar. Vnitřek kopule je holý, hladký a poměrně voskový.

Vstupná- otvor pasti D. californica

Foto © Stewart McPherson

Podivný tvar listů D. californica

je důmyslnou adaptací, která má i umocnit pozoruhodný komplexní proces lapání, takže rostlina má šanci chytit různě členovce. Silně sladké vlny vycházejí z nektaru hojně vylučovaného na zadní stranu pářivkové listu Darlingtonie. Cukrovitá aroma přitahuje různé druhy hmyzu, obzvláště vosy a mouchy, které vlezou ke vstupnímu otvoru, aby dosáhly nejhustšího nektaru. Následovněm nektarové cestičky jsou vedeny pářivkou pod vstupní otvor. Z této pozice má šance hmyz vnitřně svítlo svítící skrz průsvitnou fenestraci, což si hmyz vysvětluje jako směr, kde je obloha a svoboda. Proleze nebo proletí dovnitř ohnutým vstupním otvorem, narazí na průsvitnou fenestraci, spadne dolů do duté žilky a ztratí se do tekutiny, kterou list obsahuje. Neschopen zložit kluzkou, voskovitě vnitřek povrchu listu, hmyz se nakonec utopí, je rozložen, a živiny z něj uvolněné jsou absorbovány rostlinou. Většinou jsou lapeny mouchy, brouci a mravenci.

Takto komplexní systém

lapání kořisti lze nalézt jen u několika dalších rostlin s listy. Dva druhy rodu *Sarracenia* a shodou okolností také dva druhy tropického rodu *Nepenthes* tvoří pasti s klamavými průsvitnými skvrnami připomínajícími okénka, která lákají hmyz v podobném duchu, jako *D. californica*. V těchto pářivkách je hmyz chycen podobně, ale proces lapání není tak komplexní, nebo vysoce vyvinutý jako u *D. californica* a vace pářivkové obvyklým rostlinám s listy.

D. californica rostoucí v divočině státu Oregon

Foto © Stewart McPherson

D. californica je

snadná na pěstování, pokud je pochopeno několik základních pěstebních požadavků. Tato rostlina se přirozeně vyskytuje v chladném, vlhkém, dobře osvětleném prostředí a adaptovala se na obě poloviny širokého spektra vlhkých bažinatých lokalit a tak vyžaduje permanentně vlhké nebo mokré substrát, vysokou vzdušnou vlhkost a dobré světelné podmínky. Nejdelší je D. californica vyžaduje v průběhu roku nízké teploty a období dormance, která reflektuje zimu na severní polokouli. V Oregonu a Kalifornii *D. californica* za chladnější (obvykle pod 30°C) a studené zimy, kdy je po několik měsíců denní teplota pod 10°C a má pravidelně klesnout pod nulu. Pokud chcete tuto rostlinu pěstovat, je potřeba poskytnout jí několik měsíců období chladnějších teplot, kdy nastává období dormance rostliny, což je důležité pro roční cyklus rostliny. Období dormance má být snadno dosaženo umístěním *D. californica* na 3-4 měsíce do lednice, viz D'Amato (1998), Slack (1979, 1986) a Rice (2006).

V přirodě roste *D. californica*

v substrátu, který se skládá ze směsi kyselého opadu z jehličnanů a rašeliny, která je obvykle vlhká nebo mokrá. Přirozeně roste *D. californica* nejčastěji ve směsi rašeliny, písku a perlitu v poměru 2:1:1. V přirodě roste *D. californica* často na okrajích malých potoků nebo jezerek, a i přirozeně je delší udržen její kořeny v relativně chladu, což má být dosaženo postavením květináčů do vody. Špln porozumění *D. californica* lze získat po přečtení prací D'Amata (1998), Slacka (1979, 1986) a Rice (2006), která doporučí.

D. californica rostoucí v divočině státu Oregon

Foto © Stewart McPherson

Bohužel je několik

masožravých rostlin USA v ohrožení. Ale náitá vlivy *D. californica* je relativně stálá, a vzhled na její životaschopnost v budoucnosti je celkem pozitivní. Protože tato rostlina se vyskytuje přirozeně v horách a vzdálených oblastech, stanoví tato rostlina nebylo podrobena stejné úrovni destrukce viditelně jinde po severní Americe. Navíc podstatná část pěstování tohoto druhu je chráněno dobře organizovanými iniciativami a velkými zkrásněním pobřeží severní Kalifornie a Oregonu je chráněno jako permanentní přirodní rezervace.

Přeměmo na severu Florence v Oregonu je skutečně obora přeměmi okraji silnice, která byla založena v 19. století k ochraně *D. californica* – Oregonská jediná státní park zaměřená k ochraně jednoho konkrétního rostlinného druhu. I když je snadné vidět *D. californica* v přemě-rodě a strážci národních parků Kalifornie a Oregonu pomáhají přemě-rodovému najít a obdivovat život v divočině, je důležité si pamatovat, že sběr těchto rostlin z lokality je přemě-sně zakázan z konem a musí být respektován v jejich návěitvně-ky.

D. californica lze získat napřemě-klad z následujících zdrojů:

Hampshire Carnivorous
Plants

Ya Mayla, Allington Lane,
West End, Southampton, SO30 3HQ, United Kingdom

Web: www.hantsflytrap.com

P&J Carnivorous
Plants

The Hayden, Brampton Lane,
Madley, Hereford, HR2 9LX, United Kingdom

Web: www.pj-plants.co.uk

Sarracenia Nurseries

37 Stanley Park Road,
Carshalton, Surrey, SM5 3HT, United Kingdom

Web: www.sarracenia.co.uk

Shropshire Sarracenias

5 Fiesd Close, Malinslee,
Telford, Shropshire, TF4 2EH, United Kingdom

Web: www.carnivorousplants.uk.com

Použitá literatura:

D'Amato, P., 1998. The
Savage Garden: Cultivating Carnivorous Plants. Berkeley, CA: Ten Speed Press.

Rice, B., 2006. Growing
Carnivorous Plants Portland, OR: Timber Press.

Slack, A., 1979. Carnivorous
Plants. London, England: Ebury Press.

Slack, A., 1986. Insect
Eating Plants and How to Grow Them. London, England: Alpha Books.

T: Pavla Vacková